

ישיבת הקיבוץ הדתי - עין צורים

דף מקורות לשיעור של הרב מאיר ליכטנשטיין

פרק המפקיד - דף מספר 18

בס"ד, כ"ז טבת תשנ"ז.

בעניין שמירת מעות

א. המשנה

- מב. המשנה.
- עמוד על מיקומה של משנתנו בפרק.
- נוסח המשנה - עיין בכ"י קויפמן של המשנה, ועיין בציונים לחילופי הנוסח במסורת הש"ס על אתר. (עיין רש"י לו. ד"ה מסרן לבנו וד"ה בפניהם). עמוד על הנקודות הבאות:
 - הנוסח
 - האם מדובר במקרה אחד או בשני מקרים
 - "בפניהם" - בפני מי?
 - להרחבה - עיין ברשב"א ד"ה ה"ג ברוב הספרים
- המשנה מביאה מקרים של "לא שמר כדרך השומרים". מהי השמירה כדרך השומרים? עיין בירושלמי על אתר פ"ג הי"א (באסקוריאל עמ' 53).
- עיין בגמרא מב. "בשלמא כולהו... באסמיק" ועמוד על עצות חז"ל לניהול כספים.

ב. שמירת מעות

- מב. "אמר שמואל כספים אין להם שמירה... מסיכרא טפח".
- עיין בחידושי הרמב"ן "מצאתי בשם הר' יצחק בר' ראובן" עד סוף הד"ה. עמוד על הנקודות הבאות:
 - הבנת העיקרון המנחה של שמואל
 - הגדרת שמירה כדרך השומרים
 - הבנת היחס בין הגדרת שמירת כספים כפי שמשמע במשנה ובין דרישת שמואל לשמור בקרקע
- עיין ברמב"ם הלכות שאלה ופיקדון פ"ד הל' ב - ה. האם הרמב"ם מסכים עם הר"י ברצלוני? כיצד הוא הבין את דינו של שמואל?
- עיין בתשובות הרמב"ם מהדורת י' בלאו, חלק ב', תשובה תו (עמ' 683). שים לב להבדל בינו ובין הרמב"ן בביאור הירושלמי וביאור מקרה הסבתא בגמרא.

ג. גניבה באונס

- תד"ה אמר שמואל
- ב"ק נז. תד"ה כגון שטענו טענת לסטים מזויין
- רמב"ן ב"מ ד"ה כספים אין להם שמירה.
- עמוד על הנקודות הבאות:
 - השאלה העקרונית האם שומר שכר חייב בגניבה באונס. מהן ההבנות השונות של חיוב שומר שכר בגניבה? במה הוא נבדל משומר חנם?
 - הגדרת אונס.
 - בהנחה שהוא חייב באונס מדוע בליסטים מזויין הוא פטור?